

D. _____

Com. _____

Jud. _____

Anul VI. Nr. 7

ABONAMENTUL:
LEI30 ANUAL

1 Sept. 1938

ȘCOALA NOASTRĂ

Foaie învățătorescă de cultură și orientare profesională.

Redacția și Administrația:

SAVA BARBATESCU Turnu-Severin

Str. Căpitan Coravu 30

Legiuitorul școlar, prietenul copiilor!

„Mă gândesc ce imens folos ar fi, dacă Școala primară dela săt ar ști să-și asocieze la eforturile ei de difuzare a cunoștințelor practice și familia și satul însuși...”
(din cuvântarea dela Văleni-de-Munte a D-lui Ministru al Ed. Naționale, Armand Călinescu.)

Cuvântarea D-lui Ministru Armand Călinescu la deschiderea cursurilor Universității libere dela Vălenii-de-Munte și recenta reorganizare adusă învățământului de toate gradele m'au făcut să înțeleg paradoxala afirmație a lui Ed. Clăparède:

„Nu dascălii au pus cei dintâi temelio Pedagogiei”.

Intr'adevăr, orientarea învățământului complementar — căci din acest punct de vedere consider legea — schimbă fundamental punctul de vedere vechiu, că școlăritatea primară este în întregime un timp consacrat culturii generale.

Timpul „culturii formale” este limitat acum la primele patru clase. „Cursul superior primar va avea o orientare pronunțat practică și regională. Atât cunoștințele cât și deprinderile ce se vor da în acest curs, vor fi în deosebite îndrumate pe elevi spre viața profesională potrivit cu împrejurările locale și regionale...” (art. 10).

Dela început ni se pune întrebarea: noua orînduire este mai bună? Promovează interesele de viață ale lumii noastre școlare? Și'n subsidiar: există mijloacele necesare pentru ajungerea scopului întrevăzut de legiuitor?

Din experiența fiecăruia dintre dascăli, am văzut cât de anevoie obținem frecvența cursului complementar.

Atât elevii cât și părinții căutau stăruitor să eludeze obligativitatea, obiectând că s'a făcut destulă carte în patru ani”. Stăruința devenia și mai mare când era vorba de eleve.

Cei care veniau la clase, nu arătau, decât în rare cazuri, un interes deosebit pentru aprofundarea materiei.

Simțeau elevii, cași părinții, că încep a fi încolțiti de nevoile vieții și că teoria dela școală nu-i ajută prea mult.

Reamintirea acestei dificultăți ne angajează într'o discuție de doctrină pedagogică. Anume: vârsta și condițiile de viață ale elevilor noștri complimentari permit o gimnastică desinteresată a sufletului lor, independent de nevoile pe care va trebui într'o zi de mâine să le rezolve?

Sigur că nu. Tocmai acest defect al școlii noastre îngăduie de legea veche de a teoretiza în toți cei șapte ani, ne atrăgea ad-versitatea familiei și lipsa de interes a elevilor.

Noua reorganizare caută să lege munca mintală de nevoi, de sarcini definite regional pentru care manifestă interes și vrea să desvolte puțin câte puțin tehnicile ce se complică cu vârsta. Elevul este amestecat în evenimentele concrete ale cotidianului și-i silit să-și definească atitudinea. Din clasa V este chemat să deprindă ucenicia armelor cu care să răzbată în viață. Practica e mult mai valorată decât teoria. Se îndeamnă ca elevul să nu-și mai caute satisfacția în notă, ci în lucrul mâinilor sale, ce devine din zi în zi mai specializat, mai meșteșugit.

Activitatea sufletească este astfel strâns legată de viață în general, de viața familiei și a satului său în special.

După cum vedem, legea ordonă întregirea activității elevilor în cerințele de viață regională, năzuind reabilitarea într'o postură de colaborare cu familia.

Atitudinea legiuitorului este susținută de un energic curent psiho-pedagogic în frunte cu W. James și J. Dewey, care cere să se dea valoare biologică lui „a ști”.

Din această sumară considerație, îngăduită de spațiul restrâns al acestei „foi” reiese răspunsul întrebării principale: Da, orientarea nouă este mai precisă și promovează interesele de viață ale lumii noastre școlare

De răspunsul întrebării din subsidiar, ne vom ocupa într'un număr viitor.

V. Grosu

învățător gr. I licențiat în pedagogie

Desvoltarea inteligenței copilului din școala primară.

În legătură cu cele spuse în numerile trecute ale acestei publicațiuni învățătoresci despre opera pedagogică a lui Ștefan Velovan credem nemerit să actualizăm, atât cât spațiul restrâns al acestei publicațiuni îngăduiește unele din părerile sale, asupra problemelor, ce este chemată a rezolva școala primară.

Incepem cu următoarea scrisoare:

REDACTIA.

Craiova, 2 Aprilie 1914

Domnule Bărbătescu,

De eri sunt mai nescvestrat și mă grăbesc să-ți dau câteva lămuriri în privința subiectului psihologic de tratat în conferințele generale din anul acesta.

Chestiunea e într'adevăr atât de cuprinzătoare, încât ar putea să furnisească materie, nu pentru o conferință, ci pentru un ciclu de conferințe, formând un curs întreg.

Pentru trebuințele de acum, îți schițez aici câteva puncte principale, pe pe care D-la le vei desvolta după trebuință ilustrându-le și cu alte exemple din sfera învățământului primar, pentru lămurirea colegilor D-stale.

Iacă punctele principale la chestiunea dezvoltării inteligenței copilului din școala primară.

1. După o introducere a conferinței se va stabili că inteligență numim facultatea sau putința de a înțelege.

2. Omul ca și copilul învață a înțelege în două chipuri: 1) teoretic, când își formează cunoștințe despre faptele ce-l înconjoară. În cazul acesta el pleacă dela fapte, care impresionează simțurile sale și atunge la cunoștințe, imaginile psihice ale faptelor. 2) Omul înțelege în mod practic când se hotărăște la fapte. În acest caz el pleacă dela cunoștințele formate până aci și servindu-se de ele ajunge a produce noi fapte, menite să impresioneze simțurile. Lucrarea cea dinlăi a inteligenței este formarea de cunoștințe, cea de a doua e aplicarea lor.

A. Formarea cunoștințelor.

3. Cunoștințele ce se formează prin învățământ pot fi de două feluri: Cunoștințe concrete (urmele intuițiilor) formate la treapta sistematizării sau generalizării (după Herbart, asociație și sistem).

În privința formării cunoștințelor, inteligența copiilor se cultivă în cele mai multe din școlile noastre, destul de rațional. Critica ce s'ar putea face în general, este că nu se iau todeauna măsurile necesare ca faptele sensibile (obiectele și fenomenele) de intuiție, dela care plecăm la formarea cunoștințelor să impresioneze de fapt simțurile copiilor. Aici se va putea vorbi despre chestiunea colectării și păstrării pentru fiecare școală, a materialului necesar învățământului. Nu mai puțin se poate vorbi despre organizarea excursiunilor înăuntrul hote-

relor comunei cu scopul de a pregăti lecțiile viitoare, intuind materialul didactic ce nu se poate colecta, dar care se găsește în stradă, în curte, prin grădini, în pădure, la câmp, pe dealuri, etc, cum sunt: animale sau plante mari, produse agricole, industriale, culturi, instalațiuni, etc. fie și primitive. Superficialitatea cunoștințelor își are cauzele în deosebi în acest defect al învățământului, care se face mai mult pe temeiul vorbelor, nu al faptelor.

Iată un prim criteriu pentru dezvoltarea sănătoasă a inteligenței. Învățământul să plece dela fapte, nu numai dela vorbe.

5. Cunoștințele concrete, lipsite fiind de claritatea proprie a intuițiilor, nu pot servi ca temelii destul de înțelese, din care să se poată forma apoi cunoștințele abstracte sau generalizările, necesare și ele, pentru a înlesni elevului orientarea în mulțimea nesfârșită a cunoștințelor concrete ce se adaugă zilnic. Numai ceace s'a analizat în mod clar, se poate sintetiza sau generaliza cu succes. Când copilul pronunță un termen abstract sau general în inteligența lui trebuie să fulgere claritatea cazurilor concrete, pe care termenul general le sintetizează.

Acesta e criteriul psihologic al abstracției sănătoase.

B. Aplicarea cunoștințelor. (Producerea faptelor)

6. Aplicând cunoștințele, cu scopul de a produce fapte, noi săvârșim partea practică din dezvoltarea inteligenței.

Faptele, pe care trebuie să le producă învățământul, după mine, sunt și ele de două feluri: Fapte senzibile și fapte reflectate.

Faptele senzibile sunt obiecte sau lucrări, care impresionează simțurile noastre și pe care elevii trebuie să se deprindă a le produce în mod fizic sau material, utilizând în acest scop cunoștințele (concrete și abstracte) formate în partea teoretică a lecțiunilor.

Exemple: La geometrie nu ajunge ca elevul să știe numai ce este un dreptunghi (aceasta e cunoștința), ci să dobândească și dexteritatea de a-l produce exact, în condiții materiale (fapt senzibil) cât se poate mai variate. La științele naturale, elevul să nu fie limitat, să reproducă numai verbal cunoștințele ce și-a format d. e. despre plantele din programa analitică, despre cultivarea, recoltarea și întrebuințarea lor, fie și în condițiile cele mai intuitive, ci, cunoscând chiar mai puține plante, să se deprindă a le produce el însuși, a le cultiva, a le păstra în mod material creind adevărate fapte senzibile, întocmai precum nevoia de mâine îl va sili să le producă. Ne plângem că învățământul nu dă roade practice.

Urmare din pag. 1-a.

Nu dă roade senzibile, fiindcă noi îl învățăm pe copil numai să știe și neglijăm a aplica ceea ce știe pentru a-l deprinde să și poată.

În deosebirea psihologică, între a ști și a putea, găsim un alt criteriu pentru a prețui valoarea inteligenței cuiva.

7. *Fapte reflectate:* Tot la treapta aplicării cunoștințelor se formează și al doilea fel de fapte, pe care le numesc *fapte reflectate*. Inteligența practică mai are trebuință a se deprinde și a reflecta asupra *faptelor* produse de natură (naturale) și de oameni (artificiale) pentru a le recunoaște, în ce fel sunt bune de întrebuințat la alcătuirea celor noi ce vom crea.

Meritul reflectării asupra faptelor constă în dexteritatea ce inteligența dobândește prin acest exercițiu, de a recunoaște dintr'o singură ochire, ce este faptul care ne impresionează sau ce servicii ne poate aduce. Exemplu:

Pe lângă exercițiul scrierii literilor, care e o producere de fapte senzibile, e nevoie și de exercițiul citirii literilor tipărite sau scrise de alții, pentru ca copilul dintr'o ochire să se deprindă a recunoaște cărui sunet corespunde litera ce impresionează vederea (Producerea de fapte reflectate).

8) Dezvoltarea inteligenței practice e reprezentată în obiectul *limbii Române* prin feluritele analize etimologice și sintactice, literare, estetice, logice, etc. ale bucișilor de citire în proză și poezie ce se citesc (fapte reflectate), apoi prin producerea de compuneri în anumite condiții date, ca probleme (fapte senzibile).

Aceleași exerciții aplicative se fac și la *aritmetică* și *geometrie*, prin rezolvarea problemelor variate (mai multe probleme de calculațiune decât de construcțiune) ce se dau și de care sunt pline manualele. Ele tind de preferință la producerea faptelor senzibile, concretizate apoi senzualizate, întâiu prin desemn, apoi în felurite materii prin lucrul manual, toate acestea cu scopul de a dezvolta inteligența practică a elevilor.

9. Se știe de mult că cunoștințele ce se formează prin învățământ sunt concrete și abstracte și că fiecare din ele au treapta lor didactică la care se formează.

Ceeace nu se știe clar este că și la treapta aplicării cunoștințelor se formează două feluri de fapte: senzibile și reflectate, care implică două feluri deosebite de activare a inteligenței practice. Ele trebuie puse în lucrare,

altfel inteligența copilului, cu toată bogăția de cunoștințe ce și formează, rămâne neproficientă la făptuire.

În zadar a aflat copilul din câteva exemple ce este atributul într'o pozițiune (cunoștințe concrete) și știe să formeze și definiția lui în general (cunoștință abstractă) dacă în alte pozițiuni poate mai dezvoltate, ce i se dau ca probleme de analiză sintactică, nu s'a deprins să-l descopere (ca fapt reflectat), cu atât mai puțin să compună el însuși o pozițiune în care să poată găsi atributul cerut (faptul senzibil din limba vorbită sau scrisă)

10. Sun obiecte de învățământ în care această parte practică a inteligenței e cu totul nebagată în seamă.

Cine a văzut la învățământul în *geografie* să se practice pe o scară mai înlinsă rezolvarea *problemelor de călătorie*, fie și numai în mod imaginar cu degetul pe hartă

Unde sunt manualele cu asemenea probleme, puse la îndemână învățătorului, pentru a face exerciții de aplicare a cunoștințelor geografice?

Cine a pomenit vreodată la un manual de istorie sacră sau a țării în care să se găsească *probleme individuale* ori sociale, de *făptuire morală* ori religioase, luate din viața actuală a familiei, a școlii, a bisericii, a statului, a societății de orice fel, în fața cărora elevii să se deprindă a aprecia faptele bune și rele ale societății în care trăiesc, dând soluții practice în baza *învățămintelor abstracte* (extelice, morale, religioase, patriotice, naționale), ce se enunță ca regulile de purtare la treapta generalizării?

Unde sunt asemenea colecțiuni de probleme sociale, asupra cărora să se poată cultiva metodic și rațional inteligența practică, morală, estetică, sau religioasă a copilului?

Cine nu știe că aplicarea la o lecție de istorie sau religie, astăzi nu constă de fapt decât a cere copiilor să mai citească și acasă lecția învățată sau să mai repete în gând învățătura abstrasă ca „să n'o uite”?

Cine nu are decât principii morale pe care nu s'a obișnuit a le aplica niciodată, dacă și nu comite însuși crime, stă cu siguranță nepăsător în fața lor.

Trecând la alt obiect de învățământ, ne putem întreba care din plantele cuprinse în programa analitică a școlii primare și tratate în clasă numai ca cunoștințe, se cultivă de fapt în grădinile școlare de către elevi sau se urmăresc măcar de către ei în mod

inteligent și cu plan, culturile săvârșite de locuitorii comunei, pentru a deprinde pe școlari a se pronunța asupra procedeeilor bune sau rele și a discuta astfel mijloacele de transformare a cunoștințelor în fapte.

Iată criteriile dezvoltării rationale a inteligenței copiilor. Implinite aceste condițiuni, învățământul nu va naște numai generații *știutoare*, ci și *făptuitoare* de lucruri.

Defectul principal în dezvoltarea inteligenței noastre este unilateralitatea teoretică, discutăm foarte mult și făptuim foarte puțin. Neîntrecuți în subtilitățile teoretice, suntem foarte stângaci în mînuri practice, în care privinși și cel mai analfabet strein ne face tribu-

tari în propria noastră țară.

11. Voiți soluțiuni grabnice ca de obicei? Răspunsul ce-l dăm, întrucât privește școala primară, este următorul: Neajunsurile didactice-pedagogice ce se observă în dezvoltarea inteligenței copiilor, trebuie întâi să fie înlăturate numai de câțiva aleși, ci de mulțimea mare a fauritorilor oficiali și neoficiali ai acestei inteligențe.

Să stăruim a populariza înțelegerea acestor neajunsuri ale învățământului, căci în măsura, în care ele vor fi mai bine pătrunse, soluțiunile reale și serioase se vor da pe încetul și de la sine.

Cu salutări prietenești.
Șt. Velovan.

Din istoricul luptelor învățătoresci din România.

înaintea numelor lor.

După puține numere apărute în 1921 revista își încetează apariția.

După aproape treizeci de ani, învățători din România întregită se întrunesc în *congres tot la Constanța* și merg în *excursie tot la Tarigrad*. Socotesc o datorie să scriu aceste rânduri cu acest prilej, despre gândurile și simțămintele ce frământau pe cei ce se adunau în congres în România mică acum treizeci de ani. Mai socotesc o datorie să dau publicității și cuprinsul *cătorva scrisori* din cele găsite, ce să arat idealismul și jertfa pe atunci absolut dezinteresate ale celor ce plecau la luptă să pregătească zilele de azi și aceasta nu ca un reproș cuiva pentru uitarea și jicnirea celor ce au luptat cot la cot odinioară.

E o datorie și a celor de azi să lupte pentru „*Concentrarea tuturor forțelor, grăbind încheierea acelei calități de corp social, care să nu mai îngăduie cătuși de puțin vre-o influență ce ar căuta să-i vină pe vre-o cale ori alta*”.

Revista „*Vremea Nouă*” vede lumina zilei la 1 Octomvrie 1910, după congresul învățătorilor din România, ținut la începutul lunii Iulie 1910 la Constanța și luptă pentru isbândă, cu apariție regulată până la Iunie 1916 când fondatorii merg în mijlocul camarazilor lor săteni să înfăptuiască prin arme visul secular. Reapare în 1921. În tabloul membrilor fondatori ce se publica pe ultima foaie de *Copertă*, un număr însemnat dintre fondatori poartă *crucea jertfei pentru neam*

Sava Bărbătescu

„*Iubite Domnule Bărbătescu,*

În primele zile ale lui Sept. apare *negreșit* „*Vremea Nouă*”. *Va fi așa cum am plănuit-o: revistă de trezire a învățătorilor, foaie de luptă.*

Pe aici, va fi bine primită și nădăduim că pretutindeni. Fă propagandă mereu pentru ideile noastre. Adune abonați și nu uita — rogu-te — nici cotizația de 20 lei ca membru fondator

Studiul antropometric al școlarului.

urmare ¹⁾

Aceste neajunsuri se vor înlătura cu încetul, după cum am arătat mai sus, făcând un prim pas necesar care ne împinge a privi mai în adânc valoarea acestor măsurători ce nu cere decât timp, energie și dragoste de copii și de problemă.

Desigur că este foarte ușor a cere altora să le execute, dar este foarte greu a le executa, mai ales neștiind cu ce instrumente să lucrezi și cum să le mănuiști atunci când printr'o fericită întâmplare îți cad în mână. La Școala Normală, drept să spun, nu le-am văzut, cel puțin unde am făcut eu — și ce putem face astăzi se datorește cărților citite de noi. De aceea, pentru cei ce nu le cunosc, m-am gândit că este binevenită o expunere mai amănunțită asupra acestor măsurători pe care le-am deprins într'o echipă a Laboratorului din București ce a lucrat prin Moldova — tocmai la acsste

¹⁾ Strecurându-se câteva erori de tipar în textul din numărul trecut se publică corectat. Redacția.

măsurători — Mai întâiu trebuie să le facem precis, cu aceleași instrumente numai după un prealabil exercițiu pentru familiarizare, după aceeași metodă și tehnică, dimineața și fără grabă. Iar pentru a ști ce măsurători să executăm, avem o fișă antropometrică completă a Laboratorului din București, formată dintr'o singură pagină de coală portocalie.

Aceasta cuprinde la început câteva date preliminare ca: Numele (întreg) al celui măsurat, locul și județul nașterii: data nașterii, vârsta cronologică (în ani și luni), naționalitatea, rasa, clasa, școala; crono (vârsta în semestre) religia, meseria tatălui și data examenului. Cuprinde apoi trei coloane în prima fiind indicate cele 24 de măsurători ce trebuiesc efectuate, grupate după instrumentul necesitat de fiecare; în a doua, se consemnează numeric măsurătoarea și în cea de-a treia se

trec diferite observații sau eventuale noi măsurători când se repetă.

Sub aceste coloane se găsesc toate formulele individuale ce se pot completa numai din interpretarea datelor de mai sus și de care nu ne ocupăm acum. Pe lângă fișă avem nevoie de următoarele instrumente: Spirometru cu aer pentru măsurarea capacității pulmonare (vitale), cântarul pentru greutate, toaza antropometrică compusă din podium, staliu gradat, cursor și scăunel pentru talie: compasul craniometric, metru panglică, dinamometru pentru forța mușchilară (Collin) și echerul pentru înălțimea craniului.

Nu trebuie să lipsească nici o sticlă cu spirt pentru desinfectarea tubului de sticlă de la spirometru.

Odată înarmați cu acestea, trecem la executarea măsurătorilor. Copiii desbrăcați complet au în mână numai fișele completate cu datele preliminare.

Astfel, dacă sunt prea mulți se ia în seri de câte 10-15 și se așează în fața spirometrului. Aci se fac câteva exerciții de respirație, după care li se

explică ce au de făcut. Pe rând, trece fiecare la spirometru ținând tubul de cauciuc terminat cu unul de sticlă, în mâna dreaptă; trage aer mult în piept introduce tubul în gură și suflă tot, aerul tras în piept care face să se ridice tubul gradat al spirometrului, pe care se citește capacitatea pulmonară sau vitală a fiecăruia.

Acest lucru se face de trei ori cu fiecare ca să fim mai siguri și se notează în fișă numărul ce indică cea mai mare capacitate vitală din cele trei obținute. Tubul se desinfectează și se dă copilului următor. După această măsurătoare se trece la compasul craniometric. Aci, se așează copilul cu spatula la operator, în poziție dreaptă pentru măsura diametrului transversal cranian.

Se deschide compasul și i se fixează vârfulurile puțin deasupra pavilionelor urechilor, orizontal pe parietale, căutându-se punctele cele mai depărtate ale craniului și distanța se citește pe lama gradată a compasului, consemnându-se în fișă în rubrica respectivă.

Urware din pag. 2-a.

„Dragă prietene,

Vei fi văzut din gazete, ultimele svârcoliri ale cetei lui Lungu: ne-au „infirmat“ zic ei, alegerea. Noi însă nu trebuie să ținem seamă de uneltirile lor, ci să ne căutăm de treabă, organizând temeinic, la conferințe, secțiile județene ale Asociației.

Adunați-vă deci, consfățuiți-vă toți aderenții noștri și organizați secțiunea Mehedintii.

Te comitetul ce veți alege, să fie câți mai mulți deai noștri, că, delegații ce-i va alege comitetul p. consiliul general, să reprezinte acolo curentul nostru

De izbânda organizării secțiilor, depinde viitorul mișcării noastre și, fără îndoială, viitorul Asociației.

Dacă se vor alege comitete, care să ne recunoască alegerea, dacă cassierii secțiilor vor trimite încasările noului cassier, D-l I. Ciorănescu, toată încercarea vechiului comitet va fi zadarnică.

Luptați deci acum, ca niciodată căci e un moment hotărâtor. Altfel păcat de străduințele de până azi, dacă cei răi vor fi învingători; păcat de cinstea și sinceritatea luptei noastre.

Imediat după conferință te rog să-mi comunicii ce-ați făcut. Fă noi abonați la „Vremea Nouă“.

Cu dragoste,
(ss) D. V. Toni

1914 Aprilie 1“

„Vremea Nouă“ Abonați din Mehedintii Sava Bărbătescu Plopi, C. Anghelescu Bălăcița C. D' Sănduțu Rocșoreni, Gh. Rusu Corlățel, Gh. Mitucă Scorila, I. C. Câmpeanu Hinova, Ilie Dima Almăjel, D-na Elena Pleșoianu Botoșești, Fl. Vlădescu Grecești, C. Evulescu Botoșești, N. Tănăsescu Drincea, D. Cercel Prunișori, Al. Slătinescu-Sever T.-Severin, I. Stoichițescu Plopi, N. Alexandrescu Izimșea, Gh. Ismană Broscari.

S. B.

dacă nu cumva vei fi și trimis-o.

De vom munci cinstit, energic și cu stăruință, mișcarea noastră va aduce mult bine învățătorimei.

cu toată dragostea,
(ss) D. V. Toni

Lista de abonați trimite-o lui A. Necula Gara Băbeni jud. Vâlcea 1)

8 Septembrie 1910“
(data poștei)

„2 Sept 910

Frate Bărbătescule,

După cum scrii dovedești că în adevăr ești bărbat... Până la 10 Sept. n'am nevoe de lista de abonați, până la 15, însă, revista va fi negreșit expediată. Imprejurările au întârziat-o așa. Materialul gata de mult. Vom scoate-o în o mie de exemplare. Avem până acum peste 600 de abonați înscrisi și mai așteptăm dela mulți liste. Dar vrem să avem numai abonați care plătesc...

Idealul nostru este: luptă. cinste și corectitudine în toate. Cine nu se abonează, ne va înapoia No. 1. Așa anunțăm în revistă. Dar trebuie să luptăm mult noi membrii fondatori. Colizații și abonamente la timp. Revista se va prezenta foarte bine ca fond și ca formă.

Pe protivnicii noștri îi va răscoli însă, ca pe un furnicar. Ne vor da mult de lucru.

Se vor trimite carnete de încasat abonamente. Membrii fondatori și încasările se vor publica în revistă.

Cu multă dragoste frățească
(ss) A. Necula

D-lui Sava Bărbătescu inv. Com. Plopi jud. Mehedintii.“

O revistă veche.

Voind să formez un muzeu școlar, din care să nu lipsească nici „cartea“ mi-a căzut în mână o veche revistă didactică pentru învățătorii din România de altădată. Este, poate, cea mai veche revistă din genul ei, din care se vede ce și cum gândeau predecessorii noștri, în materie de instrucție și educație; se poate vedea cât suflet puneau ei în răspândirea și popularizarea unor conștințe absolut necesare membrilor din învățământul primar. Întâlnim acolo, printre abonați și nume de dascăli din județul Mehedintii, care

cred că de mult au adormit întru Domnul, dar strădania lor pe altarul școlăii, desigur că n'a rămas fără temeiu:

D. Ștefănescu dela școala de băeți No. 1 din Turnu-Severin, Michail Stăncianu, dela școala de băeți din com. Stângăceaua, C. Bădescu, inv. com. Comănești, T. Constantinescu, inv. în com. Negoști, Pr. R. Popescu și Pr. V. Popescu, ambii inv. în com. Isvenița. C. Bijutescu, inv. în com. Ilovăț, I. T. Popescu, inv. în com. Tâmba, G. C. Totirescu, inv. com. Vidimirești

lama sa, obținând diametrul transversal al trunchiului în inspirație.

Acum, copilul este întors în profil fie că stă în picioare sau pe scaun, după ușurința operatorului, pentru a măsura diametrul antero-posterior al craniului. Astfel, se așează unul din vârful compasului deasupra rădăcinii nasului-pe glabelă-între sprâncene; iar iar celălalt diu partea cea mai proeminentă a occipitalului din acelaș plan și se citește distanța în centimetri.

În aceeaș poziție se face măsurarea diametrului anteroposterior al trunchiului. Un vârf al compasului se fixează la nivelul extremității inferioare a Sternului iar celălalt în acelaș plan orizontal pe șira spinării și se citește distanța respectivă care indică diametrul măsurat.

Copilul este așezat apoi cu fața la operator în picioare și i se măsoară diametrul bi-axilar, așezându-se vârful compasului la nivelul subțiorilor și se citește distanța care-i diametrul luat în respirație.

După aceasta, se trece la măsurarea cu metrul panglică. Subiectul de mă-

G. Giurumescu, inv. com. Ruptura, Pr. G. Pitulescu, inv. Vârciorova, Ioan Cioflan, inv. com. Orzești, Pr. Șt. Ioan inv. com. Baia-de-Aramă, Pr. I. Danubianu, inv. com. Bistrița, Pr. M. Șerbulescu, inv. com. Rudina, I. Maritoiu, inv. com. Burila-Mare, R. Popescu, inv. com. Crivina, C. Bălțeanu, inv. com. Gura-Motrului și N. Burcu, inv. com. Cireșu.

Revista se numește „Invețiatorulu“ diaru hebdomadaru, publicată de asociațiunea cător-va (?) învățători din Capitală.

Pe prima pagină, deasupra titlului revistei are scris trei cuvinte: „Dumnezeu — Umanitate — Patrie“. Sub aceste cuvinte, la mijloc, e desemnată o cruce, parcă ar vrea să spună că a pornit la drum sub semnul crucii și sub acest semn va învinge.

Fiecare număr apărea în 16 pagini, abonamentul 6 lei anual. Revista și-a început apariția odată cu anul școlar 1877, atunci când pe câmpiile Bulgariei vitejii dorobanți români luptau pentru independență. Din primul număr îmi lipsesc câteva file. Al doilea număr poartă data de 3 Septembrie 1877, deci cu 61 de ani în urmă.

Ce cuprindea? Posed colecțiunea unui an întreg, Cred că și-a continuat apariția și mai târziu, fiindcă nu se vede de niciunde un motiv care să contribuie la întreruperea ei. În toate numerele, fără excepție aproape, se desbat chestiuni de metodică și pedagogie practică, ceea ce probează că acestea erau nevoile cele mai de seamă pentru bunul mers al învățământului primar, se tratau lecțiuni care să servescă de model, atunci când nu se găseau manuale ca astăzi: lecții de istorie, geografie, aritmetică, gramatică, compunere. Alte lecții nu se găsesc, căci nu se puneau mare bază pe ele, ca de alt fel până aproape de curând.

Ortografia timpului îngreunează lectura articolelor publicate, lecțiunile nu sunt toate după treptele psihologice, ci se bazează numai pe explicație și reproducere, pe întrebare și răspuns, care foarte des era cuprins în întrebare. Se utiliza metoda fonomică. Un lucru interesant; Toate articolele sunt desemnate, ceea ce învederează modestia dascălilor de odinioară.

Cu No. 7 din 19 Noembrie 1877 revista începe să apară bilunar, din cauza cheltuelilor, subintitulându-se „diaru bis mensuală“, reducând și litera „U“ dela urma titlului „Invețiatorulu“, pentru ca la No. 11 din 15 Ianuarie 1878 să scoată și litera „i“ din corpul cuvântului, fiind mai aproape de vorbirea curentă „Invețatorulu“,

surat se așează cu fața la operator, în picioare drept și ridică puțin mâinile în sus cât se poate așeza panglica care se fixează la spate sub omoplați: iar în față direct sub mamele, orizontal.

Astfel se ia măsura fără a se mișca panglica din poziția aceasta atât a perimetrului toracic (xi/oidian) normal în inspirație profundă și în expirație forțată, numai slăbind și strângând panglica.

Această măsurătoare se repetă de mai multe ori pentru a se lua cât mai exact.

Se așează apoi copilul în profil și se măsoară astfel: întâi membrele superioare dela acromion până la vârful Medius-ului; apoi cele inferioare de la marele trocanter care nu trebuie confundat cu șoldul până la călcâi (podea)

Facem suma acestor măsurători și ne dă tocmai oasele, iar lungimea membrilor inferioare se înseamnă și separat, fiindu-ne necesare la diametrul vertical al trunchiului: înălțime Tot cu metrul panglică se măsoară și dezvoltarea musculară. Se cuprinde cu metrul panglică partea cea mai umflată a antebrațului drept și se citește va-

după ce mai înainte schimbase și pe „bismensuală“ în „bi-mensualu“. Direcția revistei o avea I. Opran. Ea era citită în toată țara, România de atunci, deducând aceasta după listele de abonați, chiar și de învățătorii din cele 3 județe din sudul Basarabiei, retrocedate după războiul Crimeii.

În No. 13 din 15 Februarie 1878 se găsește publicată și scrisoarea Revizorului școlar de pe aceea vreme al județelor Mehedintii și Gorj, D. Stăncescu, trimisă redacției revistei, împreună cu o listă de învățătorii abonați. Spre a se vedea ce grijă desinteresată purta un revizor școlar din trecut învățătorilor din circumscripția sa, atunci când nici învățătorii n'aveau motive de ceartă ca astăzi și erau, deși mai slab pregătiți poate, mereu la datorie, transpun aici rândurile lui D. Stăncescu.

Severin 1878, Februarie 6

Stimați D-ni Redactorii!

Dacă până ađi n'am putut corespunde mult gelosei D-voastre așteptări d'a vea cu o đi mai înainte listele Invețatorilor dintr'această circumscripțiune, spre a le putea trimite mult folositorea fôie „Invețatorulu“ care pentru dânsii are a fi un câmp întins de cele mai practice idei pedagogice, și niște sisteme forte combinate de procedurile cele mai nimerite, așa că întotd'auna va avea conducătorul cel mai indispensabil lor, aceasta au provenit după cum bine cunoșteți din mulțta ocupațiune ce am.

Ađi, indeplinind cu multă satisfacere această lacună, am onôre a vă înainta listele ambelor județe, în care am trecut pe acei Invețatori ce am crezut că vor face o bună întrebuințare din fôia ce li se va trimite. Mi permit însă cu modestie, a opinia că va fi nemerit dacă și D-vôstră credeți a li se trimite dela primul număr spre a avea opera completă.

Urându-vă deplin succes și perseverență în dificila interpretare ce urmăriți pentru binele general, vă rog a primi salutarile mele.

Al D-voastră devotat,
(Semnat) D. Stăncescu

Revista aceasta se mai găsește cred și prin dulapurile cu cărți ale bătrânilor noștri dascăli în viață, păstrată ca

loașea respectivă. După aceasta se invită copilul să facă mușchi adică să încordeze antebrațul și se ia și această valoare. Diferența dintre cele două valori este dezvoltarea mișchiulară.

Se trece la toaza antropometrică.

Aci, copilul se urcă pe podium stând cu spatele lipit de stativul gradat, cu fața la operator, picioarele drepte vârful despărțite, privirea drept înainte bărbia puțin lăsată în jos etc.

Poziția fiind fixată, operatorul coboară cursorul pe stativ în așa fel să atingă sârful capului (vertexul).

Copilul este dat jos și se citește distanța de jos dela podium și până la cursor care este înălțimea sau talia.

Din nou se urcă pe podium copilul, stând însă în profil cu umărul lipit de stativ în poziția normală.

Se citește distanța dela acromion la podium pi din ea se scade lungimea membrilor inferioare măsurată cu metrul panglică și căpătăm astfel diametrul vertical al trunchiului: înălțime.

Va urma.

Iulian Cornilescu
Inv. licențiat în psihologie

Urmare din pag. 3-a.

o amintire și răsfoind-o, nu se poate să nu încerce un sentiment de duioșie pentru „Ce-a fost eri și ce este azi?!“.

Ieri lipseau metodici, lipseau manuale, lipseau lecturi de școală, lipseau învățători, lipseau multe. Astăzi le avem pe toate. Cu toate acestea nu știu de ce parcă în realizări de instrucție și educație am progresat prea puțin. Elevii de azi nu se arată destul de pregătiți, sunt mai puțin înclinați spre cultura serioasă și spre lucrări temeinice; moralmente cu un nivel mai scăzut, mai puțin serioși. Rar se mai găsesc elemente care să uimească prin seriozitate și diligență la învățătură. Ce erau examenele de absolvire altădată la cursul primar? Un candidat cu 5 clase primare rezolva probleme de curs secundar, azi un candidat cu 7 clase nu rezolvă nici de clasa IV primară.

Îmi vine să cred că ori nu se face carte în mod serios, ori asistăm, fără să ne dăm seama, la o degenerare intelectuală, care se datorește poate

și unor cauze congenitale și luptei pentru existență, ce extenuiază pe părinți și pe copiii lor sau poate suntem pe linia cuvintelor pedagogului american Edwin A. Kirkpatrick: „Astăzi avem nevoie de o îndelungată și foarte riguroasă educație pentru a putea căpăta oameni, care să țină piept cerințelor tot mai numeroase ale vieții. Acum cincizeci de ani bărbatul începea cu cinci până la zece ani mai înainte ori ce fel de activitate“.

Ori care ar fi cauza însă, rezultatele învățământului și educației dau de gândit, căci când, fiecare din întâmplare, fie într'un moment de răgaz ne aflăm în trecut, ridicând colbul de de pe filele bătrâne și îngălbenite de vreme, comparând trecutul cu prezentul, deși am progresat în metode și avem de toate, în loc să privim sus cu mândrie, plecăm fruntea și în sinea noastră sau în surdina cu un tremolo în glas, spunem: „Ce-a fost eri și ce este azi?“.

Dumitru V. Roșu

Banca populară „Spiru Haret“ a corpului didactic primar din județul Mehedinți

Convocare

Conform art. 72 din statute și potrivit adreselor¹ No. 10615/938 și 2541 din 1938 ale Institutului Național al Cooperăției, toți membrii societății sunt convocați în adunarea generală extraordinară în ziua de 5 Septembrie 1938, orele 8 a. m. în „Sala Regal din T.-Severin“, cu următoarea ordine de zi:

Discutarea și hotărârea asupra adresei No. 2548 a Institutului Național al Cooperăției, privitor la fuziunea cu banca pop „Învățătorul Mehedințean“ din Turnu-Severin.

Dacă la suszisa oră și dată nu se întrunește numărul statutar pentru fine-re adunării generale extraordinare, adunarea se va ține în acelaș local și cu aceeaș ordine de zi, la orele 10 a. m. în aceeaș zi.

Președinte, **D. Dăncău.**

Casier, **N. PAUNESCU.**

¹) Aceste două adrese sunt provocate de stăruințele conducătorilor Băncii „Învățătorul Mehedințean“, care ar dori să acapareze și fondurile Băncii Spiru Haret.

Consiliul de administrație al Băncii Spiru Haret și-a spus cuvântul său, că nu socotește sosit momentul fuziunii celor două bănci învățătoresci dela Mehedinți. Adunarea generală dela 5 Septembrie 1938 este chemată a ratifica ori nu acest punct de vedere.

S. N.

Nedumeriri.

În circulara Nr. 5445 din August 1938 a Revizoratului Școlar al Județului Mehedinți către toate direcțiile școlilor primare de copii mici din județ, citim: „Conform ordinului Nr. 92340/938, al Onor. Ministerului Educației Naționale“.; „conform ord. Nr. 84919/938, al Onor. Ministerului Educației Naționale, toate...“ etc.

În gramaticile încă aprobate de Onoratul Minister al Educației Naționale este scrisă o regulă: Când adjectivul stă înaintea substantivului în propozițiune, adjectivul se articulează, iar substantivul rămâne nearticulat. Cuvântul onoral scris prescurtat onor. e așezat în amândouă propozițiunile citate mai sus înaintea substantivului Minister.

Care se articulează? Onorat ori Minister? Ori D-nii cari scriu și semnează această circulară n'au cunoștință de această regulă?

Știri și fapte.

În revista asociației învățătorilor mehedințeni Anul XI. Mai-Iunie 1938 Nr. 5-6, la pagina 89 sub titlul *pensionării* se scrie că D-l Sava Bărbătescu învățător la școala Nr. 1 băieți din T.-Severin, fost revizor școlar, și-a cerut aranjarea drepturilor la pensie pe 1 Septembrie 1938.

Această informațiune, publicată în Iulie într'o publicație ce apare în Mai Iunie, arată abuzul pe care patronul fraudelor dela comitetul școlar al județului Mehedinți îl face cu publicarea petițiilor membrilor corpului didactic primar înainte ca ele să fie macar soluționate de cei chemați.

Domnul Sava Bărbătescu ne autoriză a publica că domnia-sa ceruse o *regulare*, nu „aranjare“, a drepturilor la pensie numai cu trei zeci de ani de serviciu la 1 Septembrie 1938 în baza art. 83 din Legea generală a pensiilor, ca fost ofițer de rezervă mobilizat în războiul pentru întregire la partea activă, înțelegând să beneficieze de media nltimilor 2 ani cu șalar de revizor școlar.

Intrucât în sabilierea salariului pe ultimi doi ani i s'a calculat de Revizorat numai pe 19 luni șalar de revizor iar pe 5 luni șalar de învățător domnia-sa, prin cereri trimise pe ziua de 5 Iulie 1938 Revizoratului, Ministerului și Casei Generale de pensii, a renunțat la numita cerere, rămânând, în ciuda numelui patron, membru al corpului didactic până va îndeplini stagiul de 35 de ani cerut de lege pentru a-și putea regula drepturile la pensie.

S. N.

Dela asociația muzicală a învățătorilor din județul Mehedinți.

Proces-Verbal

Astăzi 25 Iunie 1938

Subsemnații membri ai „Asociației Muzicale a Învățătorilor din județul Mehedinți“, ne-am întrunit în adunare Generală ordinară, în conformitate cu convocarea Nr. 6 din 15 Iunie 1938 și am procedat mai întâi la formarea biroului, care so compune astfel:

S. B.

Cărți pentru cursul primar

Editura Librăria Școalelor din Craiova

pune în vânzare și anul acesta

Cărțile didactice de curs primar

alcătuite la prima aprobare din 1929, de

Marin Floresu, Ilie Jianu, Sava Bărbătescu, institutori.

Ediții noi complet revizuite și adăogate, și reaprobatate de Onor. Minister al Educației Naționale la concursul de cărți didactice din 1936 cu vorbe de laudă.

Geografiile sunt alcătuite în colaborare și cu D-ra **Sofia Andreescu** profesoară de geografie

Aritmetica cl. I. cu textul colorat	lei 28
" " II.	" 20
" " III.	" 18
" " IV.	" 20
" " V.	" 17
Gramatica " III.	" 19
" " IV.	" 19
" " V.	" 18
Geografia " II. județul Mehedinți	" 28
" " II. " Dolj	" 28
" " III. " România	" 52
" " IV. " Cotinentele	" 50
" " V. " Pământul	" 56

Caete de caligrafie clasa I.	lei 8
" " " II.	" 8
" " " III.	" 8
" " " IV.	" 8
Caete de deprinderi geog. cl. II.	lei 10
" " " " III.	" 12
" " " " IV.	" 12
Caete de desemn " II.	" 10
" " " " III.	" 10
" " " " IV.	" 10
Carnele de note și observațiuni pedagogice cartonat	lei 7

Aceste cărți și caete sunt îndeajuns de cunoscute și de apreciate de cetitorii acestei publicațiuni. Se găsesc de vânzare la toate librăriile din țară. Noi le recomandăm stăruitor colegilor învățători pentru a fi folosite în clasele lor și anul școlar ce începe.

Autorii.

Președinte D-l D. Georgian.

Secretar D-l Ion Enea

Scrutatori, D-nii Petre Popescu și Șt. Cioroianu.

După formarea biroului s'a trecut la epuizarea ordinei de zi din convocare după cum urmează:

1. Se expune Darea de Seamă despre activitatea societății pe timpul dela 7 Mai 1937 până la 1 Mai 1938.

2. Se citește raportul comisiei de cenzori și se cere descărcarea comitetului de gestiunea sa pe anul expirat, care se dă cu unanimitate.

3. Se aprobă „Regulamentul pentru aplicarea statulelor asociației“ întocmit de comitet.

4. Adunarea generală nu aprobă afilierea sau fuzionarea asociației corale cu asociația învățătorilor Mehedințeni, întuicând scopurile acestor 2 asociații, nu sunt identice.

Autoriză însă comitetul, să colaboreze cu comitetul Asociației Învățătorilor Mehedințeni, în scopuri culturale, artistice etc.

5. Se aleg în comitetul asociației, în locul celor eșiți la sorț D-nii Manliu Stăncescu și Pr. Ion Băleanu.

6. Se aleg cenzori primi D-nii Petre Popescu, Ștefan Cioroianu și N. Ungureanu; iar cenzori supleanți D-nii:

P. Mihart, I. Istodorescu și Mihail Borosleanu.

7. Adunarea dă împuterniciri comitetului de a fixa programul de lucru pe anul viitor, în prima ședință după adunarea generală.

Pentru care am dresat prezentul proces-verbal.

Președintele biroului.
(ss) **D. Georgian.**

Secretar (ss) **ION ENEA**

(ss) **Petre Popescu.**

Scrutatori: (ss) **Șt. Cioroianu**

Pentru conformitate, **Ion Enea.**

Distințiuni acordate membrilor corpului didactic primar din județul Mehedinți.

Prin decretul regal No. 1521 din 12 Aprilie 1938, se acordă semnul onorific „Răsplata muncii pentru 25 de ani în serviciul Statului“, învățătorilor din județul Mehedinți indicați mai jos, care au împlinit 25 de ani de serviciu, fără întrerupere:

D-l Sava Bărbătescu, revizor școlar, T.-Severin, D-l Aurel Saidac, institutor Școala Nr. 1 de băieți Severin, D-l I. D. Cioclov, institutor, Școala Nr. 2 de băieți Severin, D-l C. M. Georgescu institutor, Școala Nr. 2 de băieți Severin, D-l Manliu Stăncescu, institutor, Școala Nr. 3 de băieți T.-Severin, D-l I. Gh. Petcu, institutor, Școala Nr. 3 de băieți T.-Severin, D-l Nic. Popescu institutor, Școala Nr. 4 de băieți T. Severin, D-l C. Merișeanu, institutor, Școala Nr. 4 de băieți T.-Severin, D-l At. Cioica, institutor, com. Strehaia,

D-l Nic. Pagubă, institutor com Strehaia, D-na Ang Moisescu, institutoare, Școala Nr. 2 de fete T.-Severin, D-na Ecaterina Alimănescu, institutoare, Școala Nr. 2 de fete T.-Severin, D-na Janetta Coravu, învățătoare, def., Școala Nr. 2 de fete T. Severin, Luxița Spineanu, institutoare Școala Nr. 3 de fete T.-Severin, D-na Adora Nicolescu, învățătoare, def. com. Strehaia, D-na Aurelia Duta învățătoare, def., com. Strehaia, D-n Gh. Peraanu, institutor, com. Ban de Aramă, D-l Vasile Topală, institutor, com A-ții Teiului, D-l Constantin Dumitrescu, inv. gr II, com. Albușeni, D-l Conșt. Mateescu, inv. def., com.

urmează în numărul viitor